Teollisuuspäästödirektiivin taloudelliset vaikutukset eläinsuojien toiminnanharjoittajille

Komissio ehdottaa teollisuuspäästödirektiivin (Industrial Emissions Directive) päivityksessä soveltamisalan laajennusta koskien eläinsuojia. Soveltamisalaan otettaisiin suuret nautatilat ja samassa yhteydessä sikojen ja siipikarjan eläinsuojien soveltamisalakynnyksiä laskettaisiin merkittävästi. Soveltamisala määriteltäisiin eläinyksikkönä, joka olisi sekä sioille, siipikarjalle, naudoille, että näitä sisältäville yhdistelmätiloille 150 eläinyksikköä. Yksi eläinyksikkö vastaisi 3 000 litraa maitoa vuodessa tuottavaa lypsylehmää ja muille eläimille olisi käytössä suhteutetut kertoimet 0,014–0,6 eläinyksikön välillä. Eläinyksikköinä käytettäisiin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston täytäntöönpanoasetuksen (EU N:0 808/2014) mukaisia eläinyksiköitä.

Suomen ympäristökeskus on laatinut alustavia arvioita direktiiviehdotuksen vaikutuksista Suomessa sääntelyn piirissä olevien eläinsuojien määriin ja päästöihin. Voimassa olevan direktiivin soveltamisalassa on nykyisin 275 sika- tai siipikarjatilaa. Direktiiviehdotukseen 150 eläinyksikön rajan mukaisesti lukumäärä kasvaisi noin 1 700 eläinsuojaan ja näistä lähes puolet olisi nautatiloja. Kaikista Suomen nautatiloista direktiiviehdotuksen soveltamisalassa olisi noin 10 %, sikatiloista noin 60 %, siipikarjatiloista noin 70 % ja yhdistelmätiloista noin 15 %.

Eläinsuojien päästöjen vähentämiskustannuksista komissio arvioi, että kaikkien soveltamisalassa olevien eläinsuojien ammoniakki- ja metaanipäästöjen vähentämiskustannukset olisivat EU-tasolla 112 miljoonaa euroa vuodessa ja lainsäädännön täytäntöönpanoon liittyvät kustannukset olisivat 102 miljoona euroa vuodessa, sisältäen sekä toiminnanharjoittajien että viranomaisten hallinnolliset kustannukset. Direktiiviehdotuksen mukaisen kevennetyn menettelyn arvioidaan olevan hallinnollisilta kustannuksiltaan noin 30 % normaalia lupamenettelyä halvempi. Komission vaikutustenarvioinnissa on arvioitu, että tilakohtaiset kustannukset olisivat keskimäärin 2 400 euroa vuodessa. Komission vaikutustenarvioinnissa ei ole esitetty jäsenvaltion kohtaisia kustannuksia, mutta on todettu, että kustannukset voivat vaihdella merkittävästikin jäsenvaltioden välillä niiden erilaisista lähtötilanteista johtuen.

Suomessa käytännössä kaikki direktiiviehdotuksen mukaiset eläinsuojat ovat jo nykyisinkin ympäristönsuojelulain lupa- tai ilmoitusmenettelyn soveltamisalassa, joten hallinnolliset kustannukset rajautuisivat ympäristölupien tai ilmoituspäätösten muuttamiseen ja olisivat selvästi pienemmät kuin sellaisessa maassa, jossa eläinsuojille tulisi kokonaan uusi vaatimus ympäristöluvan hakemiselle. Päästöjen vähentämiskustannusten osalta Suomessa on jo pitkään sovellettu parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia periaatteita eläinsuojien lannankäsittelyn lupamääräyksiä asetettaessa. Näin ollen ennakkoon voidaan arvioida, että päästöjen vähentämisen kustannukset voisivat olla Suomessa pienempiä kuin niissä jäsenvaltioissa, jossa kaikkia soveltamisalan piirissä olevia eläinsuojia ei ole säännelty aikaisemmin ympäristölainsäädännön menettelyin. EU:n yhteisten maatalouspolitiikan rahoitusinstrumentit ovat käytössä lisätoimenpiteiden rahoituksessa nykyisellä rahoituskaudella, sekä komission esittämän aikataulun mukaisesti tulevan rahoituskauden kahden ensimmäisen vuoden aikana. Mikäli lainsäädäntöneuvotteluissa päädytään pidempään siirtymäaikaan, olisivat yhteisen maatalouspolitiikan rahoitusmahdollisuudet vastaavasti käytössä pidempään. Lähtökohtaisesti direktiivin velvoitteet toteutetaan olemassa olevien resurssien puitteissa ja mahdollisista lisätarpeista linjataan osana julkisen talouden suunnitelmaa ja talousarviota koskevia

menettelyjä. Kaikkia eläinsuojia koskevista toimintasäännöistä päätetään myöhemmässä vaiheessa noin kaksi vuotta direktiivin hyväksymisen jälkeen. Yksityiskohtaisempi taloudellisten vaikutusten arviointi olisi mahdollista vasta siinä vaiheessa, kun toimintasääntöjen sisällöstä on käytössä yksityiskohtaiset tiedot.